ATGIMIMO AIKŠTĖS ŽINIOS

2016 M. SAUSIS NR. 27

Šis specialus laikraščio „ATGIMIMO AIKŠTĖS ŽINIOS“ numeris yra skirtas Agentūros „VISOS LIETUVOS VAIKAI“ Klaipėdos fondo veiklai, darbams ir problemoms.

Kalėdų šventė “Visos Lietuvos vaikai” sodyboje

Virginija Jurgilevičienė

Gruodžio 19 d. Kalėdų senelis su dovanomis atvyko į Agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ sodybą Melnragėje. Dovanas Kalėdų seneliui paruošė švedės, kurioms Lietuvoje gyvenančių vaikų skurdas nėra svetimas skausmas. Kalėdų senelį pasitiko romų tautybės vaikai, daugiavaikių šeimų atžalos, socialiai remtinų šeimų vaikai.

Ar tokia šventė bus paskutinė?

Klaipėdos miesto Savivaldybės administracija ir meras nutarė, kad agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Klaipėdos fondo teikiamos paslaugos yra nereikalingos, ir nepratęsė 1994 m. su šia organizacija pasirašytos patalpų Melnragėje, Vaivos g. 23, panaudos sutarties.

Klaipėdos daugiavaikių šeimų bendrijai pasiteiravus miesto mero V. Grubliausko, kokioms socialinėms veikloms bus naudojami perimti pastatai, Vaivos g. 23, buvo atsakyta raštu, kad savivaldybė priims sprendimą dėl tolimesnio turto panaudojimo, perėmusi pastatus priėmimo-perdavimo aktu. Taigi, iš veiklios organizacijos patalpos atimamos, nors dar nėra aišku, kokioms kitoms savivaldos fukcijoms įgyvendinti jos gali būti reikalingos.

Vaikai su Kalėdinėmis dovanėlėmis

Klaipėdiečiai, kurie naudojasi šio fondo teikiamomis paslaugomis ir nevyriausybinės organizacijos, kurios teikia panašias paslaugas teigia, kad Klaipėdos miesto turtas, t.y pastatai, adresu Vaivos g. 23, buvo ir yra naudojami su didžiausia socialinės grąžos verte.

Šventės metu stebint džiaugsmingus vaikų ir tėvų veidus, slėgė žinia, kad dalis skurdžiai gyvenančių klaipėdiečių miesto valdžiai nerūpi, skubama socialiai nuskriaustaisiais atsikratyti.

Kalėdinės dovanos iš Švedijos

Vaikai Kalėdinėje šventėje

Likimo nuskriaustus vaikus skriaudžia ir Klaipėdos miesto valdžia

Virginija Jurgilevičienė

Melnragėje agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Klaipėdos fondo Kalėdų šventėje susipažinau su šio Fondo tarybos pirmininkės ir globėjos Virginijos Kairienės augintinėmis Julija ir Kristina.

Julijai šiandien 29-eri metai. Ji turi gausią šeimą, dirba gerai apmokamą darbą, kuriuo yra patenkinta. Tačiau Julijos vaikystė nebuvo lengva. Mama žuvo, kai mergaitei tebuvo du metukai. Ją augino močiutė ir teta - mamos sesuo.

Tuo metu, kai Julijai buvo 9-eri metai, močiutės sugyventinis, dirbo elektriku Melnragėje, agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ sodyboje. Vyras iš Virginijos Kairienės sužinojo, kad Melnragėje gyvens vaikai, kurie neturi tėvų. Julijos tėtį tuo metu pasodino į kalėjimą. Močiutė sirgo katarakta. Julija augo beveik viena ir neprižiūrima.

Mergaitė tapo viena iš pirmųjų Virginijos Kairienės globotinių. Atvykusi gyventi į Melnragę, ji matė remontuojamus pastatus, stebėjo kaip buvusios klasės buvo atitvertos medinėmis pertvaromis į gyvenamuosius kambarius. Julijos tėčiui nebuvo apribota tėvystė, todėl globėja Virginija Kairienė negavo iš valdžios 500 litų mergaitės išlaikymui. Tačiau Virginija mergaitei surado globėją Riudeger iš Vokietijos, kuris kas mėnesį Julijai pervesdavo po kelis šimtus litų. Mergaitė kiekvieną mėnesį gaudavo kišenpinigių, bilietų autobusui, kaip ir kiti Virginijos prižiūrimi vaikai, kuriems valdžia skirdavo už globą pašalpą.

Kiekvienas Virginijos globotinis žinojo, kad išeidamas iš Virginijos priežiūros, gaus globėjos sutaupytus pinigus. Buvo įvesta nerašyta taisyklė - vaikams mokytis papildomos specialybės. Mokslus Virginija apmokėdavo iš sutaupytų vaiko pinigų. Didžioji dalis globotinių užsirašydavo į vairuotojų kursus. Julijai nebuvo mokama pašalpa, nebuvo sutaupytų pinigų, tad kursų nelankė.

Julija, globėjos Virginijos Kairienės prižiūrima, augo apie 6-erius metus. Ji nematė, negirdėjo, jog globėja būtų nusikaltusį vaiką mušusi, barusi. Jos bausmė prasižengusiam vaikui - nekalbėti, nesivežti į keliones. Julijai didžiausia bausmė ir buvo, kai Virginija tylėdavo. Šiandien nekalbėjimo bausmę ji taiko savo vyrui. Tai veiksminga bausmė, bet savo vyro ilgiau dviems ar trims valandoms nenubaudžia.

Julija prisimena, kad Melnragėje buvo organizuojama labai daug kelionių. Vasarą dažnai visi pasiimdavo kuprines ir pajūriu eidavo į Palangą. Tie, kurie pavargdavo, grįždavo namo autobusu, stipresni – pajūriu. Persikeldavo į Smiltynę, eidavo iki Juodkrantės, Raganų kalno. Globėja visada eidavo kartu su jais. Tiesa, vėliau, kai pas Virginiją Kairienę augo kiti vaikai, atsirado socialinės darbuotojos, psichologės. Virginija Kairienė išmokusi anglų kalbą, susirašinėjo su panašiomis vaikų sodybomis Olandijoje, Austrijoje, Vokietijoje. Kartu su globėja globotiniai lankėsi Olandijoje, Vokietijoje, Švedijoje, Suomijoje, Norvegijoje, o grįžę, lygindavo savo gyvenimo sąlygas, gyvenimo kokybę su vaikų, gyvenančių panašiose sodybose užsienyje. Vaikai vieningai nuspręsdavo, kad Klaipėdoje agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ sodyboje gyvenimas yra geresnis, kokybiškesnis, nes šalia jūra.

Kai kartą po audros iš laivo išsiliejo nafta ir žuvėdros gulėjo išmestos į krantą, Julija su kitais globotiniais rinko paukščius, nešė į sodybą, vonioje juos prausė, taip gelbėdami nuo mazuto. Už šį ir panašius darbus Virginija rašydavo balus. Vaikai juos gaudavo ir už šiukšlių rinkimą pajūryje.

Visada išleisdavo į diskotekas, kurios vykdavo mieste, bet vaikai turėdavo sugrįžti tokiu laiku, kokį nurodydavo Virginija.

Nukelta į kitą puslapį

Dar viena labai svarbi auklėjimo taisyklė - niekada nežeminti. „Jei atlikdavome darbą blogai, globėja liepdavo perdaryti, sakydama, kad sugebame, tik reikia daryti kol išeis. Tuomet gal ir pykdavome, o dabar, kai patys auginame vaikus, dėkojame už tokį auklėjimą.“ – prisiminimais dalijasi Julija.

Virginija sodyboje priglausdavo pačius sunkiausius vaikus ir juos išauklėdavo. Drauge su Julija augo berniukas, vardu Ženia. Jo šeimos nariai turėjo problemų dėl nesaikingo alkoholio vartojimo. Nuo 11 metų Ženia pats gėrė alkoholį, kaip suaugęs vyras. Tačiau Virginija berniuką reabilitavo. Šiandien Ženia yra sukūręs šeimą, gyvena ne nuskriausto alkoholiko, bet atsakingo žmogaus pilnavertį gyvenimą.

Kristinai šiandien 27-eri metai. Vaikų sodyboje Melnragėje Kristina apsigyveno 8-erių metų. Su mama gyveno Klaipėdoje, Bandužių gatvėje. Pardavusi butą mama su dukra, persikėlė gyventi į Šilalę. Šilalėje butą taip pat pardavė, tačiau šį kartą sugyventinis, pasiėmęs visus pinigus, dingo. Mama, kuri turėjo psichinių ir priklausomybės problemų, praradusi butus, prarado ir teisę auginti dukrą. Taip Kristina pateko į vaikų namus.

Vaikų namuose kiti vaikai kažkodėl nuo pirmos dienos jos nepamėgo, valgomajame mėtydavo į ją kotletais, pasigavę koridoriuje mušdavo. Kristina bėgo iš vaikų namų ir tada atsidūrė agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ sodyboje Melnragėje.

Čia jos gyvenimas nuo buvusio skyrėsi kaip naktis nuo dienos. Gyveno čia 6-erius metus. Išmoko ruošti valgį, tvarkytis. O svarbiausia, ji šiandien auklėja savo vaikus taip, kaip ją auklėjo globėja Virginija Kairienė.

Vyriausioji dukra, kuri lanko trečią klasę, mokosi groti fleita, o mažiausiam dar tik du metukai. Jis gimė su rijimo defektais ir metus, kad vaikas neužspringtų teko guldyti stačiomis ir pačiai prie jo visą naktį budėti. Dabar jau atliktos trys operacijos, vaikas sveiksta.

Virginija Kairienė liko Kristinai brangiausiu žmogumi. Ji atvažiuoja į Melnragę su savo vaikais, jiems pasakoja apie savo vaikystę pas globėją.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Virginiją Kairienę už pavyzdingą globėjo pareigų atlikimą pagerbė „Gerumo žvaigždės“ ženklu. Lietuvos vyriausybė, visuomenė teigia, kad agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Klaipėdos fondo sodyba ir V. Kairienės patirtis yra reikalinga, ją būtina išsaugoti.

Klaipėdos savivaldybės socialinės paramos skyriaus vedėja Audronė Liesytė prieš metus, kai savivaldybės administracija nutarė nepratęsti panaudos sutarties su agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Klaipėdos fondu, posėdyje pareiškė, kad negirdėjusi jog Melnragėje buvo globojami 79 vaikai.

Klausaisi pasakojimų žmonių, kurie augo šioje sodyboje, matai „Gerumo žvaigždę“, stebi miesto administraciją ir klausi, kodėl taip skirtingai vertinami tie patys darbai? Kas turėtų būti teisėjas, arbitras šioje situacijoje?

Atsakymas aiškus, tai turėtų spręsti miestiečių rinkta valdžia. Klaipėdoje miestiečių rinkta valdžia, t.y. miesto taryba, kuri suteikė pagal panaudos sutartį 20-čiai metų Melnragėje apgriuvusį pastatą Agentūrai, atsisakė nagrinėti sutarties pratęsimo klausimą ir perdavė jį spręsti miestiečių nerinktai valdžiai – administracijai. Ji nusprendė, kad nepratęs pastatų nuomos sutarties.

Paskutiniaisiais metais beglobius vaikus į vaikų sodybą galėjo nukreipti vaikų teisių apsaugos tarnyba, tačiau nenukreipė. Kodėl miesto administracija, tarnautojai uždraudė vaikams gyventi vaikų sodyboje, kur gyvenimo sąlygos, kokybė artima Vakarų Europos standartams? Gal Virginija Kairienė prasta globėja? Gal teikiama paslauga yra nereikalinga miestui?

Ne. Virginija Kairienė yra respublikinės valdžios gerai įvertinta globėja, teikiamos paslaugos yra reikalingos, tačiau vaikų sodyba randasi prestižinėje miesto dalyje, arti jūros. Šio „kąsnelio“ galimai laukia privatus darželis. O benamiai, beglobiai vaikai tegul gyvena vaikų namuose, nusprendė Klaipėdos miesto administracija.

Taip elgtis per žiauru.

Agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Klaipėdos fondas dar dirba

Vanda Abakienė

Prieš kelis mėnesius į Agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Klaipėdos fondą dėl smurtaujančio vyro kreipėsi moteris su dviem mažamečiais sūnumis, nes savivaldybės įsteigtas moterų krizių centras jos su vaikais laikinai neapgyvendino dėl patalpų trūkumo. Moteris rado prieglobstį Agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ sodyboje. Šeimos nariams buvo skubiai suteikta psichologinė pagalba. Šeimai susitaikius ir palikus namus Melnragėje, direktorė V. Kairienė tebesidomi šių žmonių likimu.

Šiuo metu Fondo patalpose gyvena daugiavaikė šeima. Ši šeima anksčiau gyveno Šilutės rajone. Tačiau keturis vaikus išlaikyti, aprengti, pamaitinti, leisti į mokyklas reikia nemažai pajamų. Tad dėl geresnių galimybių įgyti darbo patirties ir užsidirbti, tėvai su vaikais persikėlė gyventi į Klaipėdą. Mamai darbdavys pasiūlė Darbo biržoje lankyti ilgalaikius, beveik metų trukmės, virėjos kursus, per mėnesį gaunant apie 200 eurų stipendiją. Tačiau išsinuomoti butą tokiai gausiai šeimai yra problema. Šeima kreipėsi į Klaipėdos miesto savivaldybę dėl socialinio būsto. Buvo pasiūlytos gyvenamosios patalpos bendrabutyje. Gausios šeimos tėvai puikiai žino bendrabučio sąlygas ir galimas pasekmes. Paaugliai vaikai kiekvieną dieną matys priklausomybę turinčių bendrabučio gyventojų ir jų draugų pasilinksminimus, o tai prie gero neprives. Tėvai nenori vaikams suteikti tokias nepriimtinas gyvenimo sąlygas.

Daugiavaikė mama iš Šilutės vakarienę ruošia

Tad laikinai šeima gyvena agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Klaipėdos fondo patalpose. Čia šeima gyvens tiek laiko, kiek reikės susitvarkyti buičiai arba tol, kol organizacija nebus priversta apleisti nuomojamų patalpų, kadangi Klaipėdos miesto savivaldybės administracija nusprendė nepratęsti panaudos sutarties ir taip sunaikinti organizaciją, kuri teikia pagalbą, kurios negali ar nenori suteikti miesto savivalvdybė ir jos įkurtos įstaigos.

***

Klaipėdos nevyriausybinių organizacijų bendruomenė, taip pat paslaugas iš Agentūros gaunantys klaipėdiečiai yra įsitikinę, kad administracijos sprendimas nepratęsti panaudos sutarties dėl pastatų Melnragėje yra neteisėtas.

Vadovaujantis įstatymais daugiau kaip prieš 20 metų, 1994 m., patalpas panaudos sutartimi šiai organizacijai perdavė miesto taryba. Kaip teigia Klaipėdos miesto meras ir savivaldybės administracija panaudos sutarčių tvarka pasikeitė ir dabar dėl sutarčių pratęsimo ar nepratęsimo gali spręsti administracija. Tačiau kyla klausimas, ar administracija gali priimti sprendimus dėl sutarčių, kurios buvo sudarytos tuo metu, kai Savivaldybės administracija tokių galių dar neturėjo, už tai buvo atsakinga tik miesto taryba?

Jau daugiau kaip metus yra prašoma ir teismo pasisakyti, ar teisėtai elgiamasi, kai dėl sutarties su Agentūra pratęsimo sprendžia ne miesto Taryba, o savivaldybės administracija. Antra, ar panaudos aprašas, pagal kurį savivaldybės administracija ne tik prižiūri, bet ir valdo savivaldybės turtą yra teisėtas dokumentas. Tačiau teismas šiais klausimais nepasisako.

Laikraštį leidžia: Klaipėdos nevyriausybinių organizacijų ir piliečių sambūris
Rašykite mums adresu: virginija.jurgileviciene@gmail.com , **skambinkite tel. nr.:** 867846090